

מגילה נקראת פרק ראשון מגילה

מג א מיי פ"א מהל' מגילה הל' יב סגמ עשין מד"ס ד טור א"ח סומן תרפ"ח: מד ב ג מיי פ"ב מהל' מגילה הל' יג סגמ ע"ט טור ש"ע א"ח ס"י תל"ז:

רבינו הגאון

מת"ח קראו את המגילה בארץ הראשון ונתעברה השנה כ"ו. הא לעינין פרישות זה היה שוין. פירוש פרישות, כדנתן בראש חודש אדר קורין בפרשת שקלים, בשנייה זכו, בשלישית פרה אדומה, ברביעית הודש הזה, בחמישית חזרין לכסודין. ואוקימנא בדסדר פרישות זה היה שוין, אם קראו אותם בארץ הראשון יצאו ואין צריכין לחזור ולקרות אותם בארץ שני. מני מתניין לא תנא קמא ולא ר' אלעזר בר' יוסי ולא רבן שמעון בן גמליאל. דתני קראו את המגילה בארץ הראשון ונתעברה כ"ו, ואמר רב פפא סדר פרישות איבא ביניהון, תנא קמא סבר פרישות לכתחילה בשני ואבכוד בראשון חוב לא שבדי דקאמר שירי הדס היה שופך על דמנו מערבי של המזבח דייק טעמא לומר קרא אל יסוד מוצם העולה וקשה התם למה לי קרא תיפוק ליה דאין מעצירין על המנות וכשהוא יולא מפתח ההיכל שהוא מערב ציטוד מערבי הוא דפגע צרישא ויש מפרשים דלף שייך למימר אין מעצירין על המנות אלא היכא שיש לפניו שמי מלות שיש לו לעשות קודם אותה דפגע צרישא וזה אינו להכח ליכא אלא מנהו אחת ואפילו הכי מפרש הטעם משום דאין מעצירין ורבינו יהודה מירך דלף לוא קרא הוה אמינא דאין מעצירין לכתחילה הא דיעבד שרי משום הכי איצטריך דלסוד דיעבד אי נמי נראה התם אצל סוד לא חזינן דלירך משום הכי איצטריך קרא לאשמעינן יסוד ^ה:

יש בו ^ה וחמש מאות הלוגות מעלין עשין חוץ לחומה צדו אחד ים וצדו אחד הרים ונבעות צדו אחד מחיצה של ברזל וצדו אחד חולסית ומצולה: **מתנ"ג** "קראו את המגילה בארץ הראשון ונתעברה השנה קורין אותה בארץ שני ^ה אין בין ארץ הראשון לארץ השני אלא קריאת המגילה ומתנות לאבינונים: **גמ'** הא לענין סדר פרישות זה היה שוין ולא רשבי"ג. דתניא א"ר קראו את המגילה בארץ הראשון ונתעברה השנה קורין אותה בארץ השני ^ה שכל מצות שנוהגות בשני נוהגות בראשון חוץ ממקרא מגילה ר"א ברבי יוסי אומר אין קורין אותה בארץ השני שכל מצות שנוהגות בשני נוהגות בראשון ושיון בהספד ובתענית שאסורין בוה וכוה ר"ש בן גמליאל היינו תנא קמא אומר רב פפא סדר פרישות איבא ביניהון דתנא קמא סבר לכתחילה בשני ואי קראו ברבי יוסי קרו בראשון קרו בשני אלא בשני על גב דקרו בראשון קרו בשני ורבי אלעזר ברבי יוסי סבר אפילו מקרא מגילה בראשון ורבן שמעון בן גמליאל סבר אפילו מקרא מגילה בראשון קרו בשני אלא בשני מתנות אי רבי אלעזר ברבי יוסי קשיא נמי מקרא מגילה אי רשב"ג קשיא סדר פרישות לעולם ומתנ"ת"ק ותנא מקרא מגילה והוא הדין מתנות לאבינונים ^ה דהא בהא תליא ואב"א לעולם רשב"ג היא ומתנ"ת ומתנות הא לענין הספד ותענית זה היה שוין ואילו סדר פרישות זה היה שוין ואילו סדר פרישות זה היה שוין ואילו סדר פרישות זה היה שוין ורבי יוחנן אומר רבי יוסי אמר רבי יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו ^ה בכל שנה ושנה רבי אלעזר ברבי יוסי סבר בכל שנה ושנה מה כל שנה ושנה אדר הסמוך לשבט אף אדר הסמוך לשבט ורשב"ג סבר בכל שנה ושנה מה כל שנה ושנה אדר הסמוך לניסן אף אדר הסמוך לניסן בשלמא רבי אלעזר ברבי יוסי מסתבר טעמא ^ה דאין מעבירין על המצות אלא רשב"ג מ"ט אומר רבי מבי טעמא דרבי שמעון בן גמליאל מסמך גאולה עדיף רבי אלעזר אומר טעמא דר' שמעון ב"ג מהכא דכתיב ^ה לקיים את אגרת הפורים הזאת השנית ואיצטרירך למוכתב השנית

מסורת הש"ס
(א) ברכות ז: ע"ט, (ב) ברכות ז: ע"ט מסכת ד"ח רבה פ"ב ע"ט, (ג) ברכות ז: ע"ט כ"ב ע"ט, (ד) י"א וכל אחד ואחד חמש מאות חלוקות וכו', (ה) שקלים פ"א ה"א, (ו) תוספי פ"א, (ז) ר"ה י"ג, (ח) שבת קלה: וי"ד, (ט) ניומא ג' וי"ד, (י) נע"י שבת ט"ו, (יא) ס"א ועלה ע"ז שטות גדול, (יב) ודף (יג) ונא פרשה ט', (יד) וישי חו"ט ממות סד', (טו) ד"ה א"כ"ח תוס' יומא ג', (טז) ד"ה א"ח תוס' ונמא ג' ד"ה א"ח

תורה אור השלם

1. לָדוּר אל התּוֹחַד בְּפָרְשֵׁי אֵל תִּקְבָּא בִּישׁוּ עֻלְתֵי תְהִיב לוי
2. יִחַדְדוּ דְרָבִי קְבֵל עֵת מִרוּם מִשְׁפָּטֵיךְ מִגִּדּוֹ כָּל צוּרְיֵי יְפִיחַ בְּרָחֵם: תְּהִיב י ה
3. עֻבֵי תוֹרַה יִתְלַלְלוּ רֻשְׁעֵי וּשְׁמִירַת תּוֹרַה יִתְגַּדֵּר: מִשְׁלֵי כַּח ד
4. אַל יִקְבָּא לִפְךְ בְּחֻטְאִים כִּי אַם בְּרִיאַת יְיָ כָּל הָרוּחַ: מִשְׁלֵי כַּח ד
5. סְהוּר עֵינַיִם מְרַאֲוֵת רַע דְּהַיָּסִי אֵיל עֻמְלֵי לֹא תִּבְחַל לָמָּה חֲבִיט בּוֹגְדִים צִדְרִישׁ בְּבִלְע רֻשְׁעֵי צִדְקָא מִמֶּנּוּ: חֲבִיקוּ אֵי ג
6. לְקִים עֲלֵיהֶם לְדִיּוֹת עֵשִׂים אֵת יוֹם אֲרֻבַּעָא עֶשֶׂר לְחֹדֶשׁ אָדָר וְאֵת יוֹם חֲמִישֵׁה עֶשֶׂר בּוֹ כָּל תִּדְרֵק מִמֶּנּוּ: חֲבִיקוּ אֵי ג
7. לְקִים עֲלֵיהֶם לְדִיּוֹת עֵשִׂים אֵת יוֹם אֲרֻבַּעָא עֶשֶׂר לְחֹדֶשׁ אָדָר וְאֵת יוֹם חֲמִישֵׁה עֶשֶׂר בּוֹ כָּל תִּדְרֵק מִמֶּנּוּ: חֲבִיקוּ אֵי ג
8. לְקִים עֲלֵיהֶם לְדִיּוֹת עֵשִׂים אֵת יוֹם אֲרֻבַּעָא עֶשֶׂר לְחֹדֶשׁ אָדָר וְאֵת יוֹם חֲמִישֵׁה עֶשֶׂר בּוֹ כָּל תִּדְרֵק מִמֶּנּוּ: חֲבִיקוּ אֵי ג

הנהגות הב"ח

(א) גמ' מותר להטמאות ברשעים בעולם הזה שנאמר עובדי תורה יהללו רשע וגו' וחס למתן חסד לומר וההתביא אל תתחר וגו' בעשי עולה אמור לו מי שלבו (ב) תו"ס ד"ה ו' אלישוי וכו' אלא מקרא מגילה ומתנות עשים כ"ל וזמית כלל נמחק:

מוסף רש"י

מדרם משפטיך מנגדו. מסולקין יעיר צדוק ממוט (ברכות ז). ע"ה בהם. צדוק ממנו הוא דוחה חוסם כקס (שם). מי שלבו נוקפו. הילכ מעצירות שנינו, אומר כן. מפרש אל תתחר צדוקים אל מתקוטע, והוא אלו כן אלא אל תתחר צדוקים להטמאות (ס"א להטמאות) כמעשהיחם לומר אטשא כן גם אני (שם). ואומר אל יקנא לכך בחטאים כי אם ביראת ה' כל היום. אפשר לומר אל מתקוטע פס רשעים כי אם ביראת ה' ילכו ה', אלא על כסוף אל יקנא לכן לעשות כמותן (שם). צדיק גמור אינו בולע. ואע"פ שמתקוטע עולה אלו בעל לעולם (ב"ם שם). דאין מעבירין על המצות. הפוגע במנהל לא יעבור ממנה ונפקא לן במכילתא מושמרתם את המצות קרי את המצות לא תמתן לה ועי' ר"ה י"ג וכו' כ"ג.

גרממא. שם מלכות והיא מאלדוס: מרוצני. דוכסוס: יענפי. צתורה: לאוקמי גירסא. שלח תשתכח ממנו: סיעעא דשמאי. ויש יגע ואלו מולא: יחילו. ילילו. והומה לו על כן לא יחיל טובו (איוצ ב): מרוס משפטיך מנגדו. מסולקין הם ממנו: יפיה בהם. צפיטחה בעלמא הן נופלים: מי שלבו נוקפו. הילכ מן העצירות שזירו אומר כן: אל סהה. אינו לטון גירוי אלא שלח תסתחו צמעטיו כמו ואין תתחרה את הסוקוס (ירמיה יב) כלומר שאינו רץ כמותו: ואומר אל יקנא לכן צהטאים כי אם ציראם ה' כל היום. על כסוף אין קנאה זו לטון גירוי מלממה אלא אחית מעשיו מדכתיב צפיטא כי אם ציראם ה' כל היום: איטליא של יון. כרך גדול שגדל צעזיל עון מנשה (ב) צעעה שהכניס ללס צהיכל ירד גצריאל וענץ קנה ציס (ס) וגל עליו חלקק גדולה וזכנה ללס איטליא של יון. מאיי אלישה (יסוקאל כ) מתרגמינן מנגוות איטליא: שווקיס. מנות: פרס. מון: הלוגוס שמעליס מהן עשן חוץ לחומה. שהן גבוהים מן החומה ואין מעשין את הסומה וחו מסיצות: חולסיס. מקוס אכניס דקות: מתנ"ג. אלא מקרא מגילה. כלומר שאס עשאו צראשון לא יל: גמ' סדר פרישות.

מדרם משפטיך מנגדו. מסולקין יעיר צדוק ממוט (ברכות ז). ע"ה בהם. צדוק ממנו הוא דוחה חוסם כקס (שם). מי שלבו נוקפו. הילכ מעצירות שנינו, אומר כן. מפרש אל תתחר צדוקים אל מתקוטע, והוא אלו כן אלא אל תתחר צדוקים להטמאות (ס"א להטמאות) כמעשהיחם לומר אטשא כן גם אני (שם). ואומר אל יקנא לכך בחטאים כי אם ביראת ה' כל היום. אפשר לומר אל מתקוטע פס רשעים כי אם ביראת ה' ילכו ה', אלא על כסוף אל יקנא לכן לעשות כמותן (שם). צדיק גמור אינו בולע. ואע"פ שמתקוטע עולה אלו בעל לעולם (ב"ם שם). דאין מעבירין על המצות. הפוגע במנהל לא יעבור ממנה ונפקא לן במכילתא מושמרתם את המצות קרי את המצות לא תמתן לה ועי' ר"ה י"ג וכו' כ"ג.

מדרם משפטיך מנגדו. מסולקין יעיר צדוק ממוט (ברכות ז). ע"ה בהם. צדוק ממנו הוא דוחה חוסם כקס (שם). מי שלבו נוקפו. הילכ מעצירות שנינו, אומר כן. מפרש אל תתחר צדוקים אל מתקוטע, והוא אלו כן אלא אל תתחר צדוקים להטמאות (ס"א להטמאות) כמעשהיחם לומר אטשא כן גם אני (שם). ואומר אל יקנא לכך בחטאים כי אם ביראת ה' כל היום. אפשר לומר אל מתקוטע פס רשעים כי אם ביראת ה' ילכו ה', אלא על כסוף אל יקנא לכן לעשות כמותן (שם). צדיק גמור אינו בולע. ואע"פ שמתקוטע עולה אלו בעל לעולם (ב"ם שם). דאין מעבירין על המצות. הפוגע במנהל לא יעבור ממנה ונפקא לן במכילתא מושמרתם את המצות קרי את המצות לא תמתן לה ועי' ר"ה י"ג וכו' כ"ג.